

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

EMILIA HEIKKILÄ

Toiminimi vai osakeyhtiö yritysmuodoksi

LIIKETALouden TUTKINTO-OHJELMA
2022

TIIVISTELMÄ

Heikkilä, Emilia: Toiminimi vai osakeyhtiö yritysmuodoksi
Opinnäytetyö, AMK
Liiketalouden tutkinto-ohjelma
Marraskuu 2025
Sivumäärä: 31

Opinnäytetyössä tutkittiin yritysmuodon valintaa yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön välillä. Tavoitteena oli selvittää näiden kahden yritysmuodon keskeiset eroavaisuudet, jotta tulevien pienyrittäjien olisi helpompi valita itselleen sopivampi vaihtoehto oman tilanteensa kannalta. Tutkimuksessa vastattiin seuraaviin tutkimuskysymyksiin: Mitä eroavaisuuksia yksityisen elinkeinonharjoittajan välillä on, mitkä tekijät vaikuttavat yritysmuodon valintaan ja millainen verotus on eri yritysmuodoissa?

Työ toteutettiin kirjallisuuskatsauksena ja haastattelemalla yrittäjiä heidän kokemuksistaan yrittäjyydestä ja yritysmuodoista. Haastattelut toteutettiin viidelle yrittäjälle, jotka edustivat joko toiminimeä, osakeyhtiötä, tai molempia niistä.

Keskeisimpinä eroina yritysmuotojen välillä nousi esiin vastuun rajoittaminen ja verotus. Toiminimiyrittäjä on henkilökohtaisesti vastuussa kaikista yritystoiminnan vastuista ja velvoitteista, kun taas osakeyhtiössä yrittäjä vastaa vain sijoittamallaan pääomallaan. Haastatteluissa toiminimen etuina korostui myös toiminnan perustamisen ja hallinnon helppous ja vaivattomuus, ja osakeyhtiön haasteina nähtiin sen toimintaan liittyvä vahvempi byrokratia.

Johtopäätöksenä todettiin, että yritysmuodon valinta riippuu yrittäjän henkilökohtaisesta tilanteesta, toiminnan laajuudesta ja tulevaisuuden suunnitelmista. Toiminimi sopii erityisesti pienimuotoiseen ja sivutoimiseen yrittäjyyteen, kun taas osakeyhtiö on parempi vaihtoehto kasvunhakuiselle ja riskialttiimmalle yritystoiminnalle.

Avainsanat: Yritysmuoto, yksityinen elinkeinonharjoittaja, osakeyhtiö, yrittäjyys

ABSTRACT

Heikkilä, Emilia: Sole trader or limited company as the company form
Bachelor's thesis
Bachelor of Business Administration
November 2025
Number of pages: 31

This thesis examined the choice of business form between a sole trader and a limited company. The objective was to clarify the key differences between these two business forms to make it easier for future small entrepreneurs to choose a more suitable option for their own situation. The study answered for instance the following research questions: What are the differences between a sole trader and a limited company, what factors influence the choice of business form, and what is the taxation like in the different business forms?

The work was carried out as a literature review and by interviewing entrepreneurs about their experiences in entrepreneurship and with the business forms. The interviews were conducted with five entrepreneurs who represented either a sole trader, a limited company, or both forms.

The key differences between the business forms highlighted were limitation of liability and taxation. A sole trader is personally responsible for all business liabilities and obligations, whereas in a limited company, the entrepreneur is only responsible for the capital they have invested. In the interviews, the advantages of the sole trader also emphasized the ease and simplicity of establishing and administering the operation, while the challenges of the limited company were seen to be the stronger bureaucracy associated with its operation.

The conclusion was that the choice of business form depends on the entrepreneur's personal situation, the scale of the operation, and future plans. The sole trader form is particularly suitable for small-scale and side-line entrepreneurship, while the limited company form is a better option for growth-oriented and riskier business activities.

Keywords: Form of business, sole trader, limited company, entrepreneurship

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	TAVOITE, TUTKIMUSKYSYMYKSET JA -MENETELMÄT	6
2.1	Tutkimuskysymykset	6
2.2	Tutkimusmenetelmät	6
3	YRITTÄJYYS	7
4	YKSITYINEN ELINKEINONHARJOITTAJA.....	8
5	OSAKEYHTIÖ	11
6	YRITYSMUOTOJEN EROAVAISUUDET	14
6.1	Yritysmuotojen ominaispiirteiden eroavaisuudet	15
6.2	Yritysmuotojen eroavaisuudet verotuksellisesti	16
7	HAASTATTELUT.....	17
7.1	Haastatteluiden tulokset	18
7.2	Haastatteluiden yhteenveto	23
8	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	23
8.1	Yhteenveto	23
8.2	Haastatteluiden analysointi.....	23
8.3	Tavoitteiden täytyminen ja pohdinta	24
	LÄHTEET.....	26
	LIITE 1: HAASTATTELUIDEN RUNKO	30

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön aiheena on tutkia yritysmuodon valintaa, tarkemmin yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön välillä. Suomessa yritystä perustettaessa on valittavana viisi yritysmuotoa, mutta tässä tutkimuksessa keskitytään vain kahteen edellä mainittuun, koska ne ovat selkeästi niistä yleisimpiä. Tässä opinnäytetyössä käsiteltävien yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön lisäksi virallisia yritysmuotoja Suomessa ovat avoin yhtiö, osuuskunta ja kommandiittiyhtiö. Yritysmuodon valinta on yksi ensimmäisistä ja tärkeimmistä päätöksistä yritystä perustettaessa, koska sillä on vaikutusta muun muassa yrityksen verotukseen.

Opinnäytetyö koostuu teoriaosuudesta, jossa käsitellään yrittäjyyttä, sekä osakeyhtiötä ja yksityistä elinkeinonharjoittajaa yritysmuotoina niiden perustamisesta päättämiseen ja kaikkea siltä väliltä. Työssä myös esitellään yritysmuotojen eroavaisuuksia esimerkiksi verotuksellisesti laskelmien perusteella. Opinnäytetyöhön sisällytetään haastattelu, jossa haastatellaan muutamaa yksityistä elinkeinonharjoittajaa ja muutamaa osakeyhtiöyrittäjää heidän mielipiteistään ja kokemuksistaan yrittäjinä. Lopuksi näiden teorioiden, laskelmien ja haastatteluiden pohjalta tehdään johtopäätöksiä ja pohdinnassa käsitellään opiskelijan omaa oppimista ja työn onnistumista.

Tutkimuksesta on hyötyä varsinkin yrittäjyyttä harkitseville, sillä työn avulla he saavat perusteltua tietoa siitä, kumpi yritysmuoto kannattaa valita. Opinnäytetyöllä ei ole toimeksiantajaa, ja se tehdään pääsääntöisesti tekijänsä mielenkiinnon perusteella. Aiheen ympäriltä on tehty useita opinnäytetöitä ennenkin, mutta ne keskittyvät pääsääntöisesti yritysmuodon vaihtamiseen tai liiketoimintasuunnitelman tekemiseen. Katainen ja Kivelä (Katainen & Kivelä, 2022) käsittelevät opinnäytetyössään yritysmuodon valintaa neljän eri yritysmuodon väliltä.

2 TAVOITE, TUTKIMUSKYSYMYKSET JA -MENETELMÄT

Opinnäytetyön tavoitteena on löytää eroavaisuuksia toiminimen ja osakeyhtiön välillä, joiden perusteella tulevan yrittäjän on helpompi valita itselleen sopivampi yritysmuoto. Tavoitteena on koota jo olemassa olevasta aineistosta ajantasainen tieto yhteen, selkeäksi kokonaisuudeksi. Koska opinnäytetyö tehdään myös tekijänsä mielenkiinnon pohjalta, on tavoitteena myös kehittää tämän ammattitaitoa aiheesta.

2.1 Tutkimuskysymykset

Kaikki tutkimuskysymykset ovat samanarvoisia. Opinnäytetyön tutkimuskysymykset ovat seuraavat:

- Mitä eroavaisuuksia yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön välillä on?
- Mitkä tekijät vaikuttavat yritysmuodon valintaan?
- Millainen verotus on eri yritysmuodoissa ja miten ne eroavat toisistaan?
- Kumpi yritysmuodoista, yksityinen elinkeinonharjoittaja vai osakeyhtiö, olisi edullisempi perustaa ja ylläpitää?

2.2 Tutkimusmenetelmät

Tämä opinnäytetyö on laadullinen tutkimus. Työn kirjallisuuskatsauksessa kerätään yhteen jo olemassa olevaa tietoa aiheesta ja koostetaan siitä selkeä kokonaisuus. Kirjallisuuskatsaus ei kuitenkaan ole vain tiivistelmä aiheen kirjallisuudesta, vaan sen tarkoituksena on kriittisellä katselmuksella aiheeseen luoda lisäarvoa sen lukijalle (Scribbr, 2017). Kirjallisuuskatsauksen avulla voidaan arvioida ja kehittää olemassa olevaa teoriaa, rakentaa kokonaiskuvaa, tunnistaa ongelmia ja tutkia tietyn teorian kehitystä (Salminen, 2011, s. 3).

Työn pohjana on lähdeaineisto, johon kuuluu muun muassa artikkeleita, viranomaisten laatimia ohjeita, sekä aihealueen kirjallisuutta. Aineistoja käytettäessä tulee olla lähdekriittinen, jotta ajankohtaisuus ja olennaisuus säilyvät, koska esimerkiksi lait aiheesta muuttuvat aika-ajoin.

Opinnäytetyöhön sisällytetään myös haastattelu, jossa haastatellaan kahta osakeyhtiöyrittäjää, kahta yksityistä elinkeinonharjoittajaa, sekä yhtä yrittäjää, joka harjoittaa liiketoimintaa molempien yritysmuotojen myötä. Haastattelut toteutetaan puolistrukturoidusti, jotta vastaustapa pysyy mahdollisimman avoimena ja siten saadaan esille haastateltavien omia mielipiteitään ja kokemuksiaan. Haastateltavat ovat tutkijan omasta lähipiiristään Satakunnan alueelta ja pysyvät tutkielmassa anonyymeinä.

3 YRITTÄJYYS

Yrittäjyys on yksi tavoista tehdä työtä ja ansaita elantoa. Yrittäjyyden avulla voi työllistää itsensä lisäksi myös muita ihmisiä. Oman yrityksen perustamiseen voi johtaa ennennäkemätön liikeidea, jonka tuotteita tai palveluja haluaa tarjota ihmisille, toisia taas houkuttelee vapaus päättää itse kaikesta tekemisestään. Yrittäjyyden ytimessä on usein tarve luoda jotain uutta, tai parantaa jotain jo olemassa olevaa. Yrittäjyys vaatii sitoutumista, eikä työstä irtautuminen ole välttämättä yhtä helppoa kuin palkkatyössä. Rohkeus, sinnikkyys ja paineensietokyky ovat yrittäjän tärkeimpiä luonteenpiirteitään ja ominaisuuksiaan. Yrittäjyys tuo paljon vastuuta, sillä huolehdiit itse sekä omasta, että yrityksesi taloudesta. Jos palkkaat yritykseesi työntekijöitä, olet vastuussa myös heidän työpaikastaan ja toimeentulostaan. (Yrittäjät, n.d.)

Yrittäjyydestä on olemassa useita ennakkoluuloja, jotka mieltävät yrittäjähenkiset ihmiset eräänlaisiksi superihmisiksi. He ovat pelottomia visionäärejä, loputonta energiaa omaavia ja työskentelevät kellon ympäri. Monesti kuulee puhuttavan myös siitä, kuinka yrittäjyys kulkee veressä ja

yrittäjäksi synnyttään. Blogissaan Joroinen (2025) murtaa muun muassa näitä edellämainittuja ennakkoluuloja haastatellessaan UKKO.fi:n toimitusjohtajaa Lauri Timgreniä yrittäjyydestä. Blogissa painotetaan sitä, että moni asia on muuttunut helpottamaan yrittäjyyden aloittamista ja yrittäjänä toimimista. Nykyään yrityksen perustaminen on melko helppoa netissä ja kirjanpitoonkin on saatavilla sähköisiä taloushallinnon järjestelmiä. Yrittäjyyteen valmistavia kursseja ja koulutuksiakin voi käydä itsenäisesti oman mielenkiinnon mukaan. (Joroinen, 2025)

Yritysmuotoa valitessa on otettava huomioon useita eri tekijöitä, esimerkiksi verotus, toiminnan laajuus, henkilömäärä ja riskit. Tilanteesta riippuen tietty yritysmuoto voi olla parempi valinta kuin toinen. On tärkeää miettiä paitsi nykytilannetta, mutta myös tulevaisuudensuunnitelmia ja kasvuhaluutta. Yritysmuodon vaihtaminen on kuitenkin mahdollista myös jälkikäteen, mutta se voi olla monimutkainen toimenpide.

Yrittäjä tai yritys on lähtökohtaisesti arvonlisäverovelvollinen silloin, kun tämän liikevaihto ylittää 20 000 euroa kalenterivuodessa. Tähän on vasta hiljattain tapahtunut muutos, sillä vielä vuoden 2024 loppuun asti vähäisen liiketoiminnan raja on ollut 15 000 euroa tilikaudessa. Tilikausi tarkoittaa yrityksen määrittelemää ajanjaksoa, jolta tehdään esimerkiksi tilinpäätös. Se ei aina ole kahdentoista kuukauden mittainen, eikä sama asia kuin kalenterivuosi. (Vero.fi, 2025)

4 YKSITYINEN ELINKEINONHARJOITTAJA

Yksityinen elinkeinonharjoittaja tunnetaan puhekielessä yleensä nimellä toiminimi tai toiminimiyrittäjä. Virallisesti toiminimi tarkoittaa kuitenkin kaikkia yritysten tai elinkeinonharjoittajien elinkeinotoiminnassa käyttämiään nimiä, mikä tarkoittaa, että esimerkiksi kaikilla osakeyhtiöilläkin on toiminimi. Koska termi ”toiminimi” on niin vakiintunut puhekielessä tarkoittamaan lähes poikkeuksetta

vain yksityistä elinkeinonharjoittajaa, tässäkin tutkielmassa käytetään sitä niin, ellei toisin mainita. Yksityisenä elinkeinonharjoittajana toimiessa yrittäjä ja yritys ovat juridisesti sama asia. Tästä syystä toiminimeä ei myöskään voi perustaa useampi henkilö, vaan se on aina yhden henkilön omistama. Yksityisenä elinkeinonharjoittajana yrittäjä on henkilökohtaisesti vastuussa kaikista liiketoimintaansa liittyvistä veloista, sopimuksista ja riskeistä. (Hiekkanen & Kukkonen 2025b)

Toiminimen perustamisen ajatellaan olevan helppoa, vaivatonta ja edullista. Toiminimen voi perustaa Suomessa Euroopan talousalueella pysyvästi asuva luonnollinen henkilö, joka ei ole konkurssissa, tai tämän toimikelpoisuuttaan rajoitettu. Euroopan talousalue kaikkien Euroopan unionin maiden lisäksi Liechtensteinin, Norjan ja Islannin. Toiminimiyrittäjyyden aloittaminen ei vaadi ollenkaan alkupääomaa vaan Y-tunnuksen saa käyttöönsä perustajailmoituksen laatimalla. Perustamisilmoituksen tekeminen maksaa 70 euroa. Yksityisen elinkeinonharjoittajan ei yleensä ole välttämätöntä ilmoittautua kaupparekisteriin, mutta tällöin yrittäjä toimii omalla nimellään. Ilmoittautuminen kaupparekisteriin vaaditaan vain niiltä yrittäjiltä, jotka asuvat vakituisesti Euroopan talousalueen ulkopuolella, tai tämän tilinpäätös ilmoitetaan kirjanpitolain perusteella rekisteröitäväksi. (Suomi.fi, 2024) Y-tunnus, eli yritys- ja yhteisötunnus yksilöi yrityksen seitsemällä numerolla, väliviivalla ja tarkistusmerkillä (YTJ, n.d.).

Verotuksessa yksityisen elinkeinonharjoittajan tuloksi lasketaan koko yritystoiminnan tulo, joka saadaan vähentämällä yritystoiminnan tuotoista yritystoiminnan menot. Tuloksesta vähennetään viiden prosentin yrittäjänvähennys, mikä on verovapaata tuloa. Jäljelle jäävästä summasta osa verotetaan pääomatulona ja osa ansiotulona. Pääomatulo-osuuden määrä saadaan laskemalla 20% edellisen vuoden elinkeinotoiminnan nettovarallisuudesta. Nettovarallisuus tarkoittaa summaa, joka saadaan vähentämällä yrityksen liiketoiminnan varoista sen velat. Yrittäjä voi kuitenkin halutessaan vaatia veroilmoituslomakkeessa pääomatulon määräksi 10% nettovarallisuudesta, tai että tulos verotetaan kokonaan ansiotulona. (Bisnes.fi, n.d.)

Pääomatulo-osuuden veroprosentti on 30 000 euroon asti 30% ja sen ylittävästä summasta 34%. Loput yritystoiminnan tulosta verotetaan ansiotulona, eli elinkeinonharjoittajan henkilökohtaisen veroprosenttinsa mukaan. Yrittäjän kannattaa valita koko yritystulo verotettavaksi ansiotulona, jos tällä on pienet tulot. Tällöin yrittäjän verorasitus jää pienemmäksi, sillä pienissä tuloissa ansiotulon veroprosentti jää pääomatulon veroprosenttia pienemmäksi. Yksityisen elinkeinonharjoittajan tuloksen verotus tapahtuu ennakkoveroina pitkin tilikautta. Uudella yrittäjällä ennakkoveron määräytyminen perustuu tehtyyn arvioon ensimmäisen tilikauden tuloksesta. Seuraavina vuosina, kun toimintaa on ollut jo edeltävänä vuonna, ennakkovero määräytyy edellisen tilikauden verotuksen mukaan. Verotuksesta tehdään oikaisu vuosittain, jolloin liikaa maksetut verot maksetaan yrittäjälle takaisin veronpalautuksena, tai yrittäjä saa maksettavaksi maksamatta jääneitä veroja lisäennakkona tai jäännösverona. (Op.fi, n.d.)

30 000 euroon asti	30 %
yli 30 000 eurosta	34 %

Kuva 1. Pääomatulon veroprosentti (Vero.fi, 2017)

Toiminimiyrittäjän niin sanottua palkkaa on yksityisotot, eli toiminimen tililtä omaan käyttöön siirretty rahamäärä. Yksityisottoja saa yrittäjä tehdä niin usein kuin haluaa. Todellisuudessa kaikki yritystoiminnalla ansaitut rahat ovat yrittäjän omia rahoja, sillä toiminimi ja yrittäjä ovat sama asia. Nämä kannattaa kuitenkin pitää erikseen omilla tileillään sekaannusten välttämiseksi. (Accountor.com, 2023a)

Vaikka yritysmuodon valinta on tärkeä päätös ja tehtävä harkiten, on sen vaihtaminen myös mahdollista. Yritysmuodon vaihtaminen kuitenkin edellyttää tiettyjen ohjeiden noudattamista tarkkaan. Yleensä yritysmuodon vaihtaminen tapahtuu toiminimestä osakeyhtiöksi, kun liiketoiminta kasvaa ja halutaan pienentää yrittäjän henkilökohtaista riskiä. Muutos toteutetaan perustamalla uusi

osakeyhtiö, lakkauttamalla vanha toiminimi ja siirtämällä kaikki toiminimen liiketoiminta uudelle yritykselle. Uusi osakeyhtiö saa myös uuden y-tunnuksen. (PRH.fi, 2025)

Toiminimen lopettamiseen ei tarvitse erityistä syytä tai virallista menettelyä. Se onnistuu melko helposti lopettamalla kaikki yritystoiminta, maksamalla sen velat ja myymällä tai siirtämällä omaan käyttöön kaikki siihen liittyvä varallisuus. Toiminimen lopettaminen tapahtuu ilmoituksella kaupparekisteriin ja Verohallinnolle. Yritystoiminta voidaan asettaa myös tauolle ilmoituksen myötä, jos sen jatkamista suunnitellaan myöhemmin. (Suomi.fi, 2025a)

5 OSAKEYHTIÖ

Osakeyhtiö on Suomen yleisin yritysmuoto. Osakeyhtiön omistuspohjan määrittävät osakkeet, eli pienemmät osuudet yrityksestä. Osakeyhtiö on siis pääomayhtiö, eli itsessään juridisesti toimivaltainen oikeushenkilö. Oikeushenkilö on oikeuskelpoinen ihmisten tai pääomien yhteenliittymä, eli se voi tehdä oikeustoimia ja esiintyä oikeudessa. Tämä tarkoittaa myös, että yrityksen omistaja ei ole henkilökohtaisesti vastuussa esimerkiksi yrityksensä veloista, vaan vastuu rajoittuu vain hänen sijoittamaansa pääomaan. (Hiekkanen & Kukkonen, 2025)

Osakeyhtiöitä on kahdenlaisia: julkisia (Oyj) ja yksityisiä (Oy). Niitä erottaa se, että julkisen osakeyhtiön osakkeita voi ostaa kuka tahansa, ja tulla näin yrityksen omistajaksi, kun taas yksityisen osakeyhtiön osakkeet eivät ole julkisesti kaupan. Tässä opinnäytetyössä käsitellään ainoastaan yksityistä osakeyhtiötä.

Osakeyhtiön toimintaa säätelee osakeyhtiölaki, joka määrittelee säännöt muun muassa osakeyhtiön perustamiselle, toiminnalle ja päätöksenteolle. Osakeyhtiön voi perustaa yksin tai yhdessä yhden tai useamman luonnollisen

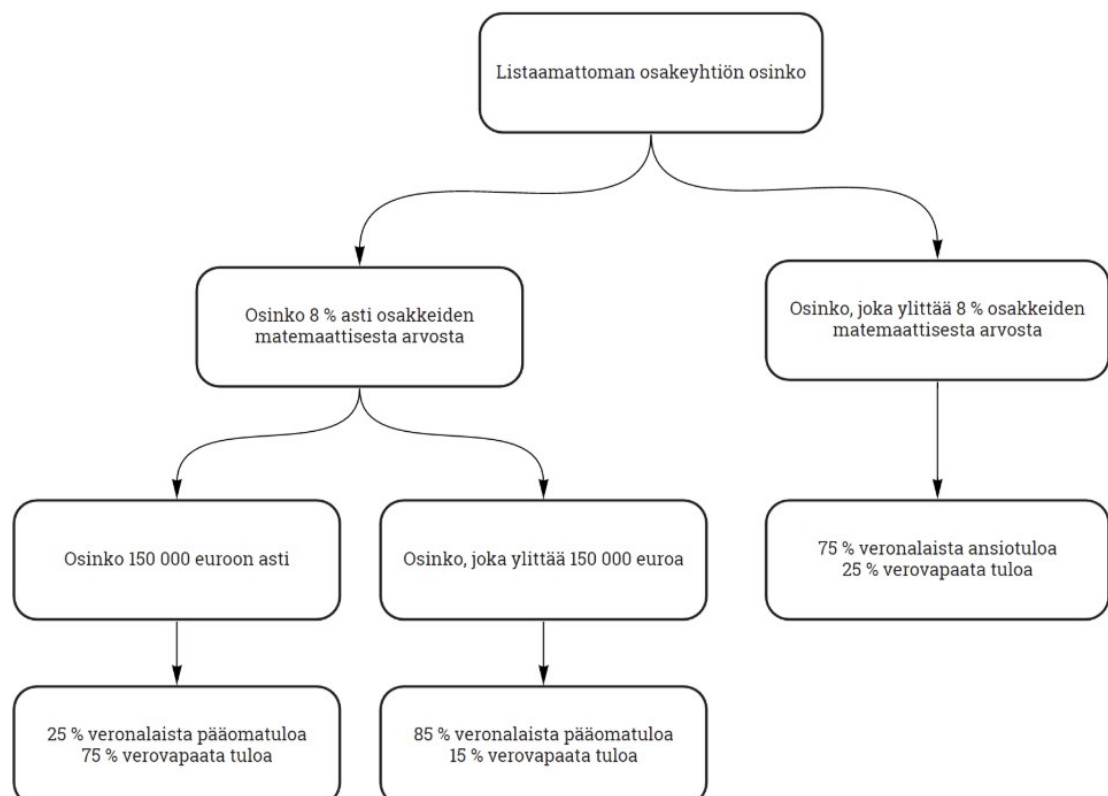
henkilön, tai oikeushenkilön kanssa. Jos osakeyhtiön perustajajäseniä on vain yksi tai kaksi, vaaditaan hallitukseen myös varajäsen. Osakeyhtiötä johtaa hallitus ja ylin päätösvalta on yhtiökokouksella. Yhtiökokous muodostuu yrityksen osakkaista ja se tulee kutsua koolle vähintään kerran vuodessa, halutessaan myös useammin.

Osakeyhtiötä perustettaessa tulee myös määrittää osakkeet, niiden määrä ja jakautuminen osakkaille. Osakkeita voi esimerkiksi kahden omistajan yrityksessä olla sata kappaletta, jolloin osakkeet 1-50 ovat toisen omistajan ja 51-100 toisen. Osakeyhtiön perustaminen tapahtuu perustamissopimuksella, sekä rekisteröitymisellä Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) kaupparekisteriin. Perustamissopimuksessa sovitaan esimerkiksi yrityksen nimi, kotipaikka, toimiala ja osakkeiden määrä ja jakaminen. Osakeyhtiön kotipaikan tulee sijaita Euroopan talousalueella. Nykyään osakeyhtiönkään perustaminen ei vaadi alkupääomaa. Aiemmin, ennen vuotta 2014 osakkaiden tuli sijoittaa vähintään 2500 euroa osakeyhtiön alkupääomaksi sitä perustettaessa.

Osakeyhtiö edellyttää aina kahdenkertaista kirjanpitoa, mikä tekee siitä taloushallinnon kannalta vaativamman kuin toiminimiyrittäjäyys. Kahdenkertainen kirjanpito tarkoittaa, että kaikki liiketapahtumat kirjataan aina vähintään kahdelle kirjanpitotilille. Toinen kirjaus kertoo, mihin rahaa on käytetty (debet-puoli) ja toinen mistä rahaa on lähtenyt (kredit-puoli). Kahdenkertainen kirjanpito tarjoaa tarkan ja kattavan kuvan yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Osakeyhtiön kannattaa palkata ulkopuolinen kirjanpitäjä, koska kaikkien lakien, vähennysten, ynnä muiden kirjanpitoon liittyvien säännösten opettelu voi olla haastavaa ja aikaa vievää. Vaikka kirjanpito ulkoistetaan, on yrittäjä tai yrityksen toimitusjohtaja kuitenkin aina lopulta itse vastuussa kirjanpidon oikeellisuudesta. (Hiekkänen & Kukkonen, 2025c)

Osakeyhtiöyrittäjä voi maksaa itselleen yrityksestään palkkaa, osinkoja, tai molempia niistä. Palkanmaksu verotetaan yrittäjän henkilökohtaisen veroprosenttinsa mukaisesti, kun taas osinkojen verotus on hieman monimutkaisempaa. Palkasta aiheutuu myös joitain pienempiä sivukuluja, kuten sairausvakuutusmaksu, joita ei osingoista aiheudu. Osinko tarkoittaa yrityksen omistajilleen jakamaa osuutta voittovaroistaan, eli yhteisöveron maksamisen jälkeen

jäävästä summasta. Yhtiökokouksessa päätetään osinkojen maksamisesta, mutta varsinkin pienissä yrityksissä niitä voi käytännössä maksaa milloin tahansa. Osinkojen verotus riippuu yrityksen nettovarallisuudesta ja maksettavan osingon määrästä. Yrittäjän saaman osingon verotusta on havainnollistettu alla olevassa kuvassa 2. Listaamaton osakeyhtiö kuvassa tarkoittaa yhtiötä, joka ei ole listautunut pörssiin, eli sen osakkeilla ei käydä kauppaa pörsissä. Osingon verotuksen jakaminen pääoma- ja ansiotuloverotukseen laskeaan osakkeen matemaattisen arvon perusteella. Osakkeen matemaattinen arvo saadaan jakamalla osakeyhtiön viimeisimmän tilinpäätöksen nettovarallisuus yrityksen ulkona olevilla osakkeiden määrällä. Osakeyhtiön osakkaan yrityksestään saaman osingon verotus riippuu siitä, onko sen määrä enemmän vai vähemmän kuin 8 prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta. Jos osingon määrä on yli 150 000 €, eikä se ylitä 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, on silloin 85 % osingosta veronalaista pääomatulona ja 15 % verovapaata. Alle 150 000 euron oleva osinko verotetaan 25 prosenttisesti pääomatulona. Jos osingon määrä ylittää 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, on 75 % osingosta ansiotuloverotuksen alaista ja 25 % verovapaata tuloa. (Yrityksen-perustaminen.net, n.d.)

Kuva 2. Osinkojen verotus (Hiekkanen & Kukkonen, 2025d)

Osakeyhtiön lopettaminen tehdään aina lainmukaisella menettelyllä ja se voi vaikuttaa melko haastavalta toimenpiteeltä. Vapaaehtoinen osakeyhtiön purkaminen, joka voi johtua esimerkiksi halusta lopettaa yritystoiminta sen kannattavuudesta huolimatta, tehdään selvitysmenettelyllä. Yrityksen selvitystilaan asettamisesta selvitysmenettelyn aloittamiseksi päättää yhtiökokous. Hallituksen ja mahdollisen toimitusjohtajan tilalle valitaan selvitysmies, joka ilmoittaa selvitystilan alkamisesta Patentti- ja rekisterihallitukselle. Selvitysmies alkaa hoitamaan yrityksen raha-asioita ja maksaa velat pois. Sen jälkeen selvitysmies alkaa muuttamaan yrityksen omaisuutta rahaksi ja maksaa yrityksen omat velat pois. Lopuksi jäljelle jäänyt omaisuus jaetaan ja laaditaan lopputilinpäätös. Kun lopputilinpäätös on esitetty yhtiökokouksessa ja yritys poistettu kaupparekisteristä ja Verohallinnon rekisteristä, yritys katsotaan puretuksi. Myös patentti- ja rekisterihallitus tai tuomioistuin voi määrätä osakeyhtiön selvitystilaan, jos yritys on kykenemätön hoitamaan siihen vaadittavia toimia itse. Konkurssimenettely aloitetaan silloin, jos yritys on maksukyvytön ja tällöin kannattamaton yritys lopetetaan tuomioistuinkäsittelyn johdosta. Konkurssissa yritys ei saa enää itse hoitaa asioitaan, vaan siihen määrätään pesänhoitaja, jonka toimia valvoo konkurssiasiamies. Konkurssissa koko yrityksen omaisuus muutetaan rahaksi ja jaetaan velkojille. (Suomi.fi, 2025b)

6 YRITYSMUOTOJEN EROAVAISUUDET

Alla olevaan taulukkoon 1 on koottu yhteen aiemmin tässä opinnäytetyössä esitetystä teoreettisesta aineistosta yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön ominaispiirteiden eroavaisuuksia.

6.1 Yritysmuotojen ominaispiirteiden eroavaisuudet

Taulukko 1. Yhteenvetona yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön ominaispiirteiden välisiä eroavaisuuksia

	Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Osakeyhtiö
Perustaminen	Nopea ja edullinen. Ei vaadi alkupääomaa. 70€ perustamisilmoitus kaupparekisteriin.	Ei vaadi alkupääomaa. 270-380€. Perustamissopimus ja yhtiöjärjestys PRH:lle.
Lopettaminen	Nopea, helppo ja suoraviivainen.	Selvitysmenettely, jonka lopuksi selvitysmies esittää lopputilinpäätöksen. Yritysjärjestely, jos yhtiö sulautuu toiseen tai jakautuu. Maksukyvyttömyystilanteessa konkurssimenettely.
Omistajien määrä/hallinto	Yrittäjänä vain yksi luonnollinen henkilö. Yrittäjä vastaa kaikesta päätöksenteosta itsenäisesti.	Yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Hallitus on pakollinen, ylimpänä päättävänä elimenä toimii yhtiökokous.
Vastuu	Yrittäjä henkilökohtaisesti vastuussa kaikesta.	Omistajat ovat vastuussa vain sijoittamallaan pääomallaan.
Kirjanpito	Tiettyjen ehtojen täytyessä riittää yksinkertainen kirjanpito. Verotusta varten vaaditaan suoriteperusteinen.	Kahdenkertainen kirjanpito sekä tilinpäätös pakollisia.
Rahojen nostaminen/voitonjako	Kaikki tulos omaa rahaa, siirto toiminimen tililtä omalle tilille.	Palkan tai osinkojen nostaminen, myös km-korvaukset ja päivärahat mahdollisia.
Millaiseen tilanteeseen sopivin?	Pien- tai sivutoimiselle yrittäjälle.	Eryteisesti kasvunhakuiselle yritykselle.

6.2 Yritysmuotojen eroavaisuudet verotuksellisesti

On olennaista selvittää yrittäjälle aiheutuva kokonaisverorasitus yritysmuotojen verotuksen edullisuutta vertaillen. Kokonaisverorasitus tarkoittaa yrittäjän ja yrityksen yhteenlaskettua verotusta. Yksityisellä elinkeinonharjoittajalla niin sanotusti yrityksen ja yrittäjän verotukset ovat sama asia, kun taas osakeyhtiössä ne käsitellään erikseen. Käytännössä suurin ero yritysmuotojen verotuksessa näkyy siinä, että jos tuloja on paljon ja kuluja vähän, niin toiminimellä veroprosentti nousee väistämättä korkeaksi, kun taas osakeyhtiössä tilanne on erilainen. Osakeyhtiöllä toimiva yrittäjä voi halutessaan jättää vaikka kaikki vuoden aikana kertyneet tulot yrityksen tilille ja maksaa näin niistä vain 20 prosentin yhteisöveron. Yrittäjän henkilökohtainen veroaste puree vain siihen summaan, jonka hän haluaa nostaa yrityksestään.

Käydään seuraavaksi edellä mainittua eroavaisuutta läpi esimerkin avulla. Yrittäjä X laskuttaa vuoden aikana toiminimellään 150 000 € ja yritystoiminnan kulut ovat 20 000 €. Vuoden tulokseksi tulee 123 500 €, viiden prosentin yrittäjävähennyksen jälkeen. Jos toiminimellä ei ole nettovarallisuutta, koko yritystoiminnan tulos on ansiotuloveronalaista. (Kevytyrittäjäksi.com, 2024) Näin suurilla ansiotuloilla progressiivinen verotus nousee verrattain hyvin korkealle, vuonna 2025 noin 44,6:teen prosenttiin (Veronmaksajat.fi, n.d.).

Taulukko 2. Alla oleva taulukko havainnollistaa toiminimen verotusta

Toiminimi	
Tulot	150 000 €
Menot	20 000 €
Yrittäjävähennys 5 %	6 500 €
Verotettava tulos	123 500 €
Ansiotuloveron (44,6 %) määrä	55 081 €
Yrittäjälle jää käteen	74 919 €

Jos puolestaan Yrittäjä X harjoittaisi liiketoimintaansa osakeyhtiöllä, hän saisi päättää nostamansa palkkasumman, joka verotetaan ansiotuloina. Yrittäjän itse itselleen osakeyhtiöstään maksama palkka vähennetään vuoden tuloksesta. Yrittäjä X voi itse arvioida elämiseen tarvitsemansa rahamäärän, esimerkiksi 40 000 €. Kun vuoden aikana kertyvästä laskutuksesta 150 000 € vähennetään kulut, joihin kuuluu myös tämä palkka, eli yhteensä 60 000 € (20 000 € + 40 000 €), osakeyhtiön tulokseksi saadaan 90 000 €. (Kevytyrittäjäksi.com, 2024) Tällöin vain 40 000 € verotettaisiin Yrittäjän X ansiotulona ja 90 000 € yhteisöverolla, joka on vuonna 2025 20 prosenttia. Vuonna 2025 40 000 €:n ansiotulot verotettaisiin noin 26 %:n veroprosentilla (Veronmaksajat.fi, n.d.)

Taulukko 3. Alla oleva taulukko havainnollistaa osakeyhtiön ja sen yrittäjän verotusta

Osakeyhtiö	
Tulot	150 000 €
Menot	20 000 €
Palkanmaksu	40 000 €
Ansiotuloveron (26 %) määrä	10 400 €
Yrittäjälle jää käteen	29 600 €
Yrityksen verotettava tulos	90 000 €
Yhteisöveron (20 %) määrä	18 000 €
Yritykseen jää rahaa	72 000 €
Kokonaisverorasitus	28 400 €

7 HAASTATTELUT

Haastattelut toteutetaan puolistrukturoidusti, eli kysymykset ovat ennakkoon suunnitellut, mutta niiden vastaustapa on vapaa. Näin saadaan esille haastateltavien omia mielipiteitä ja kokemuksia aiheesta. (Hyvärinen ym., n.d.) Haastattelut käydään kasvokkain, ja haastattelijä kirjoittaa niistä muistiinpanoja

samanaikaisesti. Seuraavassa luvussa esitetään tiivistelmät haastatteluista. Haastattelut toteutetaan kahdelle toiminimiyrittäjälle, kahdelle osakeyhtiöyrittäjälle, sekä yhdelle yrittäjälle, joka harjoittaa liiketoimintaa molempien yritysmuotojen kautta. Haastateltavat ovat Satakuntalaisia yrittäjiä tutkimuksen tekijän omasta lähipiiristä. Yrittäjät pysyvät haastatteluissa anonyymeinä. Haastattelussa yrittäjiltä kysytään heidän kokemuksistaan yritysmuodon valinnasta ja yrittäjänä toimimisesta valitsemissaan yritysmuodossa. Haastattelun runko löytyy opinnäytetyön lopusta, viimeiseltä sivulta liitteenä 1.

7.1 Haastatteluiden tulokset

Yrittäjä A:n haastattelu

Haastattelun kohteena oli sivutoiminen ja eläkkeellä oleva yksityinen elinkeinonharjoittaja, joka on pyörittänyt toiminimeään kahden vuoden ajan. Hänellä yritysmuodon valintaan vaikutti ennen kaikkea oman toimintansa pienimuotoisuus ja halu välttää liiallista byrokratiaa. Yrittäjä koki, että toiminimen perustaminen on yksinkertaisin ja helpoin vaihtoehto, koska se mahdollisti esimerkiksi taloushallinnon hoitamisen itsenäisesti ilman tarvetta ulkopuoliselle kirjanpitäjälle. Tämä on erityisen merkittävä etu, kun toiminnan volyyymi ei ole suuri. Haastateltavan mukaan esimerkiksi ALV-ilmoitukset ja muut vastaavat paperityöt ovat olleet suhteellisen helppoja hoitaa itse. (Yrittäjä A, 2025)

Vaikka toiminimi tarjoaa etuja byrokratian suhteen, haastateltava nostaa esiin merkittäviä haasteita erityisesti verotuksen osalta. Yksityisen elinkeinonharjoittajan tulot verotetaan yrittäjän henkilökohtaisena tulona. Tämän haastateltavan tapauksessa yritystoiminnan verotus on erityisen kireätä ja kokonaisveroprosentti hyvin korkea, koska hänellä on ollut tuloja muistakin palkkatöistä. Yrittäjä pohtii, että voisiko osakeyhtiö tarjota hänelle suotuisampaa verotusta, koska silloin yrityksen ja sen omistajansa verotus olisi toisistaan erillisiä. (Yrittäjä A, 2025)

Toisena haasteena hänellä on ollut verotuksen ennakointi. Yrittäjä kokee, että nykyinen verotusjärjestelmä, joka perustuu ennakkoarviointeihin tuloista, on hänenlaisessaan tilanteessa haastava. Yrittäjän on vaikea arvioida tulojaan etukäteen, koska työt eivät ole ollenkaan säännöllisiä. Tämä voi johtaa virheellisiin arviointeihin ja myöhempään palautuksiin tai takaisinperintöihin. Hän toivoisi verotuksen perustuvan todellisiin toteutuneisiin tuloihin nykyisen käytännön sijasta. Haastateltava mainitsi myös käytännön rajoituksia, kuten sen ettei toiminimellä ole mahdollista maksaa itselleen päivärahoja tai kilometrikorvauksia toisin kuin osakeyhtiössä. (Yrittäjä A, 2025)

Kokemuksensa perusteella kyseinen yksityinen elinkeinonharjoittaja on ollut tyytyväinen toiminimen valitsemisesta yritysmuodoksi tähänastisen toimintansa osalta, koska se on vastannut hänen tarpeisiinsa. Hän kuitenkin kertoo harkitsevansa yritysmuodon vaihtamista osakeyhtiöön, mikäli hänen toimintansa kasvaa, tai jatkuu nykyisen kaltaisena pidempään. Tulevaisuudessa osakeyhtiömuotoon siirtyminen olisi harkinnassa erityisesti verotuksellisten etujen ja joustavuuden takia. (Yrittäjä A, 2025)

Yrittäjä B:n haastattelu

Toinen haastateltava edustaa osakeyhtiömuotoa, jossa on kaksi omistajaa. Ensimmäisen haastateltavan tavoin tämä yritys toimii sivutoimisesti omistajiensa vakituisten päivätöiden ohella. Hänelle tärkein syy osakeyhtiön valitsemiselle yritysmuodoksi oli verotus. Yrittäjä kertoi toimineensa aiemmin toiminimellä, mutta sitä ei hänen tapauksessaan ollut kannattavaa ylläpitää sivutoimisena. Koska hän sai toiminimen lisäksi palkkatuloa muualta, hänen henkilökohtainen verotusasteensa nousi sen verran korkeaksi, että se teki yrittäjyyden kannattavuudesta kyseenalaista. Osakeyhtiön myötä yrityksen tulot verotetaan erillisenä, 20 prosentin yhteisöverolla, mikä tekee verotuksesta ennustettavampaa ja edullisempaa kyseisessä tilanteessa. Tämä on merkittävä etu sivutoimiselle yrittäjälle, jolla on muitakin tuloja, koska yrityksen tulot tai verotus ei vaikuta hänen henkilökohtaiseen veroasteeseensa. Toinen merkittävä syy osakeyhtiön valintaan oli omistusrakenne. Osakeyhtiö mahdollisti toisen

omistajan ottamisen mukaan yritykseen, mikä ei olisi onnistunut toiminimen kanssa. (Yrittäjä B, 2025)

Haastateltava mainitsee hyvänä puolena osakeyhtiössä verrattuna toimimiseen olevan sen, ettei tarvitse henkilökohtaisesti olla vastuussa kaikesta yritystoimintaan liittyvässä. Hän mainitsee myös, että omat ja firman rahat on helppo pitää erillään toisistaan. Tämä parantaa taloushallinnon selkeyttä ja vähentää sekaannusten riskiä. (Yrittäjä B, 2025)

Vaikka haastateltava näkee osakeyhtiön verotuksellisesti edullisempänä vaihtoehtona kuin toiminimen, hän toi esiin näkemyksensä verotuksen mahdollisesta muutoksesta: Hän korosti sitä, että valtion tulisi osallistua pk-yritysten kasvun tukemiseen. Haastateltava ehdottaa, että valtio voisi kannustaa yrityksiä investointeihin esimerkiksi antamalla helpotusta tai alennusta yhteisöveroon, jos yritys aikoo ja pystyy todistamaan aikeensa kasvuun ja kehitykseen. Tällainen järjestely voisi toimia eräänlaisena valtion tukena yrityksille, jotka osoittavat kasvuhaluutta. Tällainen jousto verotuksessa vapauttaisi yrityksen varoja mahdollisesti uusien työpaikkojen luomiseen ja hyödyttäisi näin edelleen yhteiskuntaa. (Yrittäjä B, 2025)

Yrittäjä C:n haastattelu

Haastateltava yrittäjä on toiminut toiminimellä päätoimisesti kolme vuotta. Hän päätyi kyseiseen yritysmuotoon lähinnä tuttujen yrittäjien suosituksesta. Hän myös suoritti yrittäjäkurssin ennen yrittäjyyden aloittamista, missä suositeltiin toiminimeä hänen tilanteeseensa. Yrittäjäkurssin suorittaminen vaadittiin starttirahan saamiseen, mitä haastateltava oli aikonut hakea. Haastateltava kertoo, että yrittäjäkurssista oli paljon hyötyä yrittäjyyden aloittamisessa, sillä sieltä sai paljon hyödyllistä tietoa. (Yrittäjä C, 2025)

Starttiraha on aloittaville yrittäjille tarkoitettu taloudellinen tuki, jonka päätarkoituksena on turvata yrittäjän toimeentulo yrityksen käynnistysvaiheessa. Tuen saamisen edellytyksiä on, että olet Suomessa asuva ja Suomeen yrityksen

perustava luonnollinen henkilö. Starttirahan saaminen vaatii myös päätoimisen yrittäjyyden aloittamisen tai siihen siirtymisen, sekä riittävät valmiuden aiotuun liiketoimintaan. Starttiraha on peruspäivärahan suuruinen, mikä tarkoittaa vuonna 2025 37,21 euroa päivässä. (Tem.fi., n.d.)

Se, että toiminimiyrittäjänä saa itse päättää kaikesta on haastateltavan mukaan sekä hyvä, että huono asia. Yrittäjän mielestä siinä on etunsa, että saa itse päättää muun muassa työmäärästään, mutta toisaalta se tuo mukanaan myös vastuun kaikista päätöksistä ja mahdollisista riskeistä. Haastateltava yrittäjä käyttää tilitoimiston palveluja, mikä antaa hänelle mahdollisuuden keskittyä vain liiketoimintansa harjoittamiseen. (Yrittäjä C, 2025)

Yrittäjä kertoo olevansa valitsemaansa yritysmuotoon pääosin tyytyväinen ja aikovansa jatkaa yritystoimintaansa samanlaisesti, mikäli toiminta jatkuu nykyisen kaltaisena. Yritysmuoto on tarjonnut joustavuutta ja mahdollistanut toimeentulon omasta osaamisesta. Hän ei kuitenkaan poissulje mahdollisuutta tutustua osakeyhtiöön, jos hänen yritystoimintansa tulevaisuudessa kasvaisi. (Yrittäjä C, 2025)

Yrittäjä D:n haastattelu

Haastateltava 4 on harjoittanut yritystoimintaansa lähes kymmenen vuoden ajan osakeyhtiöllä. Yritysmuodoksi valikoitui osakeyhtiö lähinnä verotuksellisista syistä ja rajatun vastuun takia. Yrittäjä kertoi, että osakeyhtiö tuntui turvallisemmalta vaihtoehdolta, koska siinä ei ole henkilökohtaisesti vastuussa kaikista yrityksen veloista ja sitoumuksista. Hän korosti myös verotuksesta sitä, että toiminimellä kaikki yrityksen tulo olisi verotettu yrittäjän henkilökohtaisena tulona. Tämä ei ollut hänen tilanteessaan järkevä vaihtoehto, vaan kannattavampaa hänelle on nostaa yrityksestään palkkaa tarpeelliseksi kokemansa määrän. (Yrittäjä D, 2025)

Kokonaisuudessaan haastateltava kertoi olevansa tyytyväinen valintaansa yritysmuodosta. Yhtenä huonona puolena tässä yritysmuodossa hän kuitenkin

nosti esiin osakeyhtiön lopettamisen vaikeuden. Vaikka yritystoiminnan lopettaminen ei ole tällä hetkellä yrittäjän suunnitelmissa, niin sen monimutkaisuus mietityttää jo nyt. (Yrittäjä D, 2025)

Yrittäjä E:n haastattelu

Viidennellä haastateltavalla on paljon kokemusta sekä toiminimestä, että osakeyhtiöstä. Hän alkoi toiminimiyrittäjäksi noin viisitoista vuotta sitten, koska hän alkoi töissään saada niin paljon toimeksiantoja ja kysyntää, että töitä riitti sivutoimiselle toiminimellekin. Ajan myötä toiminnan laajentuessa ja tarpeesta palkata työntekijöitä, hän perusti myös osakeyhtiön. (Yrittäjä D, 2025)

Keskeisimpinä eroina hänelle näiden yritysmuotojen välillä hän nostaa esiin kirjanpidon ja mahdollisuuden palkata työntekijöitä. Haastateltava kertoo, että on toiminimellä toimiessaan hoitanut kirjanpitonsa aina itse. Hänen mielestään toiminimessä hyvä puoli on yksinkertainen kirjanpito, joka on ollut hänelle helppo toteuttaa itse. Se säästää myös kustannuksia pienimuotoisessa yritystoiminnassa. Osakeyhtiömuoto vaatii kaksinkertaisen kirjanpidon. Yrittäjä on käyttänyt osakeyhtiönsä taloushallinnon hoitamiseen tilitoimiston palveluja ja suosittelee sitä, koska se voi olla haastavaa ja muistettavaa on paljon. Toisena suurena erona yritysmuotojen välillä hän kertoo olevan yritystoiminnan lopettaminen. Osakeyhtiön toiminnan lopettaminen on hänen mielestään monimutkainen ja hidas, ja siitä voi aiheutua ongelmia koko yrityksen hallitukselle. (Yrittäjä D, 2025)

Yrittäjä on ollut pääasiassa tyytyväinen molempiin yritysmuotoihin, mutta nostaa esiin yhden kehitysidean ylipäätään yrittäjyyden tukemisessa. Haastateltava kokee, että yrittäjille olisi hyvä olla tarjolla apua ja mentorointia enemmän ja helpommin saatavilla. Vaikka yrittäjyys on itsenäistä työtä, on se myös yhteisöllisyyttä muiden yrittäjien kanssa. Verkostojen luominen mahdollistaisi monien pienten yritysten kasvun ja kehityksen. Tuki muilta yrittäjiltä ja ammattilaisilta on korvaamatonta ja nykyiset tukipalvelut voisivat helpottaa tarjota mahdollisuuksia siihen enemmän. (Yrittäjä D, 2025)

7.2 Haastatteluiden yhteenveto

Haastatteluiden toteutus onnistui hyvin ja suunnitelman mukaisesti. Haastattelutapa antoi mahdollisuuden myös laajemmalle keskustelulle aiheen ympäriltä, jolloin saatiin esille henkilökohtaisia mielipiteitä ja syvällisempiä vastauksia. Samalla havaittiin, että haastateltavien oli vaikeampi luoda yksityiskohtaisempia mielipiteitä joistain aiheista, jolloin haastattelijan rooli keskustelun ohjaamisessa korostui. Kokonaisuudessaan haastatteluista saatiin kuitenkin monipuolinen aineisto opinnäytetyön teorian tueksi.

8 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

8.1 Yhteenveto

Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin kahden Suomessa yleisimmän yritysmuodon, toiminimen ja osakeyhtiön, keskeisiä eroja. Työn tavoitteena oli saada vastaukset tutkimuskysymyksiin ja selvittää, millaisia eroja yritysmuodoilla on niiden rakenteen, vastuiden, verotuksen sekä käytännön toiminnan näkökulmista. Lisäksi tavoitteena oli muodostaa kokonaiskuva siitä, millaisissa tilanteissa kumpikin yritysmuoto on tarkoituksenmukaisin vaihtoehto, ja mitkä tekijät voivat vaikuttaa yritysmuodon valintaan. Haastatteluilla täydennettiin teoriaosuutta antamalla käytännön esimerkkejä yrittäjien henkilökohtaisilla kokemuksilla yrittäjyydestä ja valitsemastaan yritysmuodosta.

8.2 Haastatteluiden analysointi

Haastatteluista käy ilmi monipuolinen kuva suomalaisten pienyrittäjien kokemuksia kahden yleisimmän yritysmuodon, toiminimen ja osakeyhtiön, hyvistä ja huonoista puolista. Haastatellut yrittäjät edustivat eri toimialoja, toiminnan

laajuutta ja yrittäjäuran eri vaiheita. Haastatelluissa oli niin sivutoimisia, kuin päätoimisiakin yrittäjiä.

Toiminimiyrittäjät korostivat yritysmuodon hyvinä puolina hallinnon helppoutta ja sen perustamisen ja lopettamisen vaivattomuutta. Toiminimi koettiin erityisesti pienimuotoiseen tai sivutoimiseen liiketoimintaan sopivaksi. Huonoja puolia yrittäjät kertoivat toiminimessä olevan henkilökohtainen vastuu kaikesta sekä henkilökohtainen verotus.

Osakeyhtiö taas valikoitui yritysmuodoksi erityisesti rajatun henkilökohtaisen vastuun ja verotuksellisten hyötyjen vuoksi. Haasteita kyseisessä yritysmuodossa on erityisesti siihen liittyvä vahvempi byrokraattisuus ja yritystoiminnan lopettamisen vaikeudet.

Haastattelut osoittavat, että yritysmuodon valintaan vaikuttavat ensisijaisesti verotukselliset seikat, riskienhallinta ja haluttu vaivattomuus tai ammattimainen ote hallinnossa. Yrittäjien kertomista kokemuksista käy ilmi, ettei kumpikaan yritysmuoto ole yksiselitteisesti parempi tai huonompi kuin toinen, vaan se riippuu aina yksilöllisestä tilanteesta, yritystoiminnan tavoitteista ja yrittäjän omista mieltymyksistäänkin.

8.3 Tavoitteiden täytyminen ja pohdinta

Mielestäni työn tavoitteet täyttyivät kokonaisuudessaan melko hyvin. Yritysmuotojen keskeiset erot ja niiden merkitys käytiin läpi monipuolisesti sekä teoreettisten, että empiiristen aineistojen avulla. Opinnäytetyö kokoaa yhteen ajankohtaista tietoa, joista on hyötyä yrittäjäyksen alkuvaiheessa oleville yrittäjille, sekä sitä harkitseville.

Työn tuloksena voidaan todeta, ettei ole olemassa yhtä oikeaa tai kaikille sopivaa ohjetta yritysmuodon valintaan, vaan valinta riippuu aina useista seikoista. Vertailun perusteella voidaan todeta, että toiminimi on kevyt ja yksinkertainen vaihtoehto pienimuotoiseen yritystoimintaan, mutta sen suurimpana

haittapuolena on yrittäjän henkilökohtainen vastuu kaikista liiketoiminnan velvoitteista. Myös verotuksen mahdollinen epäedullisuus varsinkin silloin, jos yrittäjällä on muitakin ansiotuloja, nähtiin huonona puolena. Osakeyhtiö puolestaan nähtiin turvallisempänä vaihtoehtona rajatun vastuunsa puolesta ja kasvun mahdollistajana.

Työn tekeminen onnistui suunnitellulla tavalla. Prosessin aikana pystyin syventämään omaa tietotaitoa ja ymmärrystä aiheesta. Aihe osoittautui myös ajankohtaiseksi ja käytännönläheiseksi, sillä lainsäädäntö aiheen ympärillä muuttuu jatkuvasti. Haasteellisinta tämän opinnäytetyön tekemisessä oli laajan ja osittain päällekkäisen lähdemateriaalin rajaaminen sekä ajantasaisen ja oikeellisen tiedon käyttäminen. Tämä kuitenkin opetti kriittistä lähteiden käyttöä. Verotus muuttuu joka vuosi ainakin jollain tasolla. Ansiotuloverotus voi kiristyä tai keventyä, kunnallisveroprosentti muuttua tai tulla kokonaan uusiksi yrittäjille tarkoitettuja veroja. Siitä syystä tästä samasta aiheesta olisi mielestäni aiheellista tehdä jatkotutkimuksia. Yrittäjien ja eri yritysmuotojen lainsäädännön sekä verotuksen kehittymisen seuraaminen pidemmällä aikavälillä olisi mielestäni hyvä tutkimuksen aihe.

LÄHTEET

Accountor.com. (16.1.2023a). Toiminimen palkka. <https://www.accountor.com/fi/finland/artikla/toiminimen-palkka>

Bisnes.fi. (n.d.). Toiminimi. Haettu 25.8.2025 osoitteesta <https://bisnes.fi/toiminimi/>

Hiekkänen, K. & Kukkonen, T. (20.3.2025a). Yritysmuodot. Yritä.fi. <https://yrita.fi/tietopankki/yritysmuodot>

Hiekkänen, K. & Kukkonen, T. (20.3.2025b). Toiminimi lyhyesti. Yritä.fi. <https://yrita.fi/tietopankki/toiminimi>

Hiekkänen, K. & Kukkonen, T. (20.3.2025c). Osakeyhtiön perustaminen. Yritä.fi. <https://yrita.fi/tietopankki/osakeyhtion-perustaminen>

Hiekkänen, K. & Kukkonen, T. (20.3.2025d) Osakeyhtiön verotus. Yritä.fi. <https://yrita.fi/tietopankki/osakeyhtion-verotus-arvonlisavero-ja-tulovero>

Hyvärinen, M., Suoninen, E. & Vuori, J. (n.d.). Haastattelut, Tietoarkisto. Haettu 28.4.2025 osoitteesta <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/haastattelut/>

Joronen, I. (24.5.2025). Murskataan “Yrittäjän täytyy työskennellä kellon ympäri” ja neljä muuta myyttiä yrittäjyydestä. Mimmit sijoittaa <https://www.mimmitsijoittaa.fi/blogi/yritysmyytit>

Katainen, M. & Kivelä, A. (2022). Yhtiömuodon valintaan vaikuttavat tekijät [AMK-opinnäytetyö, Savonia ammattikorkeakoulu]. Theseus <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202302272862>

Kevytyrittäjäksi.com. (13.12.2024). Toiminimen verotus

<https://kevytyrittajaksi.com/toiminimi/verotus/#oy>

Op.fi. (n.d.). Toiminimen verotus - näin toiminimeä verotetaan. Haettu 25.8.2025 osoitteesta

<https://www.op.fi/yritykset/asiakkuus/yrittajan-talousvalmennus/verotus/toiminimen-verotus>

PRH.fi. (24.7.2025). Yrityksen muutokset. Jatkaminen osakeyhtiönä.

<https://www.prh.fi/fi/yrityksetjajayhteisot/yrityksenmuutokset/yksityisen-elinkeinonharjoittajan-muutosilmoitus/muutososakeyhtioksi.html>

Salminen, A. (2011). Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyypeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin.

https://www.uwasa.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-349-3.pdf

Scribbr, (2017). Miten kirjallisuuskatsaus tehdään?

<https://www.scribbr.fi/opinnaytetyon-rakenne/kirjallisuuskatsaus-opinnaytetyo/>

Suomi.fi. (23.8.2024). Toiminimen perustaminen. Haettu 28.4.2025 osoitteesta

<https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritysmuodot/opas/yksityinen-elinkeinonharjoittaja/toiminimen-perustaminen>

Suomi.fi. (9.1.2025a). Muutokset ja kriisitilanteet. Toiminimen lopettaminen. Haettu 20.9.2025 osoitteesta

<https://www.suomi.fi/yritykselle/muutokset-ja-kriisitilanteet/yritystoiminnan-lopettaminen/opas/yritystoiminnan-lopettaminen/toiminimen-lopettaminen>

Suomi.fi. (30.7.2025b). Muutokset ja kriisitilanteet. Osakeyhtiön purkaminen. Haettu 16.9.2025 osoitteesta

<https://www.suomi.fi/yritykselle/muutokset-ja-kriisitilanteet/yritystoiminnan-lopettaminen/opas/yritystoiminnan-lopettaminen/osakeyhtion-purkaminen>

Tem.fi. (n.d.). Työ- ja elinkeinoministeriö. Starttiraha – aloittavan yrittäjän tuki.

Haettu 23.9. osoitteesta

<https://tem.fi/starttiraha>

Vero.fi. (1.1.2025). Pienen yrityksen alv. Haettu 19.9.2025 osoitteesta

<https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/vaihainen-liiketoiminta-on-arvonlisaverotonta/>

Vero.fi. (11.5.2017). Pääomatulon veroprosentti. Haettu 19.9. osoitteesta

[https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/paaomatu-
lot/](https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/paaomatu-
lot/)

Veronmaksajat.fi. (n.d.). Palkansaajan veroprosentit 2025. Haettu 25.9.2025 osoitteesta

[https://www.veronmaksajat.fi/tutkimus-ja-tilastot/tuloverot/palkansaajan-vero-
prosentit/#7cf7aab0](https://www.veronmaksajat.fi/tutkimus-ja-tilastot/tuloverot/palkansaajan-vero-
prosentit/#7cf7aab0)

Yrittäjä A. (22.8.2025). Haastattelu

Yrittäjä B. (25.8.2025). Haastattelu

Yrittäjä C. (4.9.2025). Haastattelu

Yrittäjä D. (6.9.2025). Haastattelu

Yrittäjä E. (10.9.2025). Haastattelu

Yrittäjät, (n.d.). Mitä yrittäjyys on? Haettu 16.5.2025 osoitteesta

<https://www.yrittajat.fi/tietopankki/yrittajaksi-ryhtyminen/mita-yrittajyys-on/>

Yrityksen-perustaminen.net. (n.d.) Palkkaa vai osinkoa: miten yrittäjä voi nostaa rahaa osakeyhtiöstään? Haettu 19.9.2025 osoitteesta

<https://yrityksen-perustaminen.net/palkkaa-vai-osinkoa/>

YTJ. (n.d.). Y-tunnus. Haettu 28.4.2025 osoitteesta

<https://www.ytj.fi/index/y-tunnus.html>

LIITE 1: HAASTATTELUIDEN RUNKO

- Perustietoa yrityksestä: Oletko yksityinen elinkeinonharjoittaja vai osakeyhtiöyrittäjä? Kuinka kauan olet ollut yrittäjänä?
- Miten päädyit kyseiseen yritysmuotoon? / Mitkä tekijät vaikuttivat yritysmuodon valintaan?
- Oletko havainnut jotain etuja tai haasteita / hyviä ja huonoja puolia valitsemassasi yritysmuodossa?
- Oletko huomannut jotain asioita yrityksen lainsäädännössä, verotuksessa, tai jossakin muussa, johon kaipaisit muutosta?
- Oletko ollut tyytyväinen yritysmuotoosi vai oletko harkinnut vaihtavasi yritysmuotoa?